

ת"פ 47396/07 - מדינת ישראל נגד רוני יעקב חג'ג'

בית משפט השלום בקריות
ת"פ 47396-07-19 מדינת ישראל נ' חג'ג'
בפני כב' השופט יוסי טורס, סגן נשיאה

בעניין: מדינת ישראל
נגד

הנאשם רוני יעקב חג'ג'

זרע דין

כתב האישום וההיליכים

1. הנאשם הורשע על פי הודהתו בכתב אישום מתיוקן בעבירות גידול, "יצור, הכנת סמים מסוכנים, לפי סעיף 6 לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש) תשל"ג-1973 (להלן - פקודת הסמים). בהתאם לעובדות האישום, שכר הנאשם דירה ובים 19.3.19 גידל בה 12 שתילי קניבוס במשקל כולל של 1387.17 גרם נתו. כן צוין בכתב האישום כי "באוטו מעמד" החזיק הנאשם בדירה 249 גרם נתו של סם מסווג קניבוס, שהוא "תוצר של הגידול", וכן בכלים המשמשים לייצור הסמים ומשקל.

2. הודהת הנאשם באהה במסגרת הסדר טיעון לפיו תוקן כתב האישום והנאשם הופנה לשירות המבחן לצורך עירית תסקירות בעניינו, זאת ללא הסכמה עונשית.

تسקيري שירות המבחן

3. שירות המבחן הגיע שני תסקרים בעניינו של הנאשם, ומטעמים של צנעת הפרט לא אפרט יתר על המידה את הדברים (בקשר זה ראו: ע"א 6356/20 פלוני נ' מדינת ישראל (21.10.2021)). במתמצית "אמיר כי הנאשם נעדר עבר פלילי, רוקן בן 29 המתגורר בבית הורי, אינו עובד ביום בין היתר בשל תאונות עבודה בעטיה נקבעה לו נוכות צמיתה. הנאשם תאר כי מגיל 20 החל לצרוך קניביס וכי לפני כשנתיים קיבל אישור לצריכת קניביס רפואי בעקבות מצבו הרפואי. ביחס לביצוע העבירה, בתחילת הפגין הנאשם עדמות הצדדיות בצריכת קניביס, התקשה לזהות קשיים שעמדו ברקע להתנהלותו ולא ראה צורך בעריתת שניי כלשהו. עם זאת, מהתשקייר המשלים שהוגש עלה שהנאשם שיתף פעולה באופן חיובי וחשף את קשייו. צוין כי הנאשם השתלב בהליך שיקום תעסוקתי מטעם המוסד לביטוח לאומי והפרוגנוזה שהתקבלה ממנהלת תכנית השיקום הייתה חיובית. קצינת המבחן התרשמה שהנאשם עובר תהליך שניי ממשמעותי, השתלב בצורה מיטבית בהליך השיקום התעסוקתי והוא מביע נכונות להמשיך בתהלים. לאור כך, סקרה

קצינת המבחן שהמשרף היליךibia להפחחת הסיכון והמליצה להעמיד את הנאשם בצו מבחן למשך 6 חודשים בשילוב צו של"צ. ביחס לאפשרות לביטול הרשותה בדיון צוין שלא תיגרם פגיעה קונקרטית בעיטה של הרשעה, אך קיימת אפשרות שהרשעה תגביל את אפשרויות התעסוקתיות.

טייעוני הצדדים והראיות לעונש

4. ב"כ המשימה טענה שבמישיו פגע הנאשם בערכיהם המוגנים של שלום הציבור ובריאותו וכי עבירות גידול סמים היא חלק בלתי נפרד משרות הפצת הסם. צוין כי מדובר בעבירה לה קדם תכנון מוקדם, הוגשה פסיקה ונטען שמתחם העונש ההולם נע בין 10 חודשים מאסר בפועל ועד 24 חודשים מאסר בפועל. ביחס למסקירות נטען שאין בו כל אינדיקטיביה להיליך שיקום ממשי המצדיק סטייה ממתחם העונשה וכי השיקום התעסוקתי אינו מעיד על שינוי וקבלת אחריות. ביחס לעונש הראי שיש להטיל על הנאשם עתירה המשימה לעונש מאסר בפועל למשך 10 חודשים לצד מאסר על תנאי, קנס, התחריבות ופסילת רישון.

5. ב"כ הנאשם טען כי הנאשם נעדר עבר פלילי, קיבל אחריות למשיו בהזדמנות הראשונה עוד בחקירהתו במשטרת, וכי נסיבות חייו המורכבות ובהן גם מצבו הבריאותי, מצדיקות הקלה עימיו. נטען שמדובר למי שערך שינוי משמעותי בחיו ושליחתו כוום למאסר תזריך לטימיון את מאמציו ואין כל הצדקה לכך. ההגנה צינה כי לאחר ביצוע השיקום ולהטיל עליו מאסר מותנה, צו מבחן ושל"צ.

6. הנאשם בדברו האחרון סיפר על השינוי שעבר ועל רצונו להפסיק ולשקם את חייו.

דין והכרעה

קביעת מתחם העונשה

7. **הערכיהם המוגנים בבסיס העבירה** ברורים ומדובר בביטחון הציבור ושלומו. הסכנות הטമונות בהחזקת סם וגידולו ידועות ואין צורך להזכיר מיללים על הנזקים שעולמים להחברה ולפרט ממעשים אלו. פעם אחר פעם נפסק שיש לראות בחומרה את עבירות הסמים אשר הפקו מכת מדינה וכי תוצאותיהן הישירות והעקיפות הרות אסון לשולמה של החברה, לבריאותה ולביטחונה.

8. **נסיבות הקשרות לביצוע העבירה:** גידול סמים מהייב תכנון מוקדם, לימוד, רכישת ציוד, היערכות והتمדה. נתונים אלו יש לשקלול לחומרה. עם זאת, במקרה זה מדובר ב- 12 שתלים בלבד, ומכאן שפוטנציאל הנזק קטן משמעותית בהשוואה למקרים אחרים המובאים תמיד בפני בית המשפט וזאת מבלי להפחית מחומרת העבירה. אצין עוד שהכמות הנוסףנית שנטען כי היא "творץ הגידול" נכללה בהתאם להסדר הטיעון בגידול עצמו (בעמ' 14, בש'

(15) ולא יוכסה בנושא זה עבירה נוספת. כן אצין שהסמים גודלו בדירה בה התגורר הנאשם, הינו שלא מדובר במיזם עסקי במסגרת שכרה דירה ייועדת לנושא, על כל המשטמע לכך.

9. **מטרת גידול הסמים:** הסגנור טען שמדובר עבור הנאשם בתroofה המסיעת לו להתמודד עם כאבו וכי המדינה מכירה בכך, שהרי הוא זכה בהמשך לרישיון לצריכת קנאביס רפואי. המאשימה לא תהיישה לנושא. לדידי, יש להביא נושא זה בחשבון לצורך קביעת גבולות המתחכם, במידה מסוימת ואנמק. עבירה גידול סמים לפי סעיף 6 לפיקודת סמים, אינה כוללת חלופה עונשית קלה יותר במקרה בו מוכח שמטרת הגידול הייתה לשימוש עצמו, כפי שקיים במקרה בו מדובר בהחזקתו של סם (סעיף 7(ג) סיפא לפיקודת הסמים). עם זאת, ברι שמדובר במקרה מסוימת לעונש (ראאה סעיף 40ט'(5) לחוק העונשין, וכן לעניין הנזק הצפוי ראה סעיפים 40ט'(3)-(4) לחוק העונשין). בעניינו, כתוב האישום המתווך שותק ביחס לנסיבותיו. בכלל, על כתוב אישום מתווך בו הודה הנאשם בסוגרת הסדר טיעון לכלול את כל העבודות הנחוצות לצורך גירת הדין (סעיף 40(ד) לחוק העונשין). עם זאת, בעניין זה ראוי להפנות לפסק דיןו של ס. הנשיא (כתוארו אז) כב' השופט ר. שפירא בסוגרת עפ"ג 15-10-2015 **מדינת ישראל נ' דוד** (17.12.2015), שם נקבע כי מקום בו לא צוין בכתב האישום שמטרת הגידול היא מסחרית, יש להניח לטובת הנאשם את ההנחה הנוכחית יותר, ככלומר שמדובר בגידול לשימוש עצמו. צוין כי במקרה זה מדובר היה בכמות הולה על החזקה הקבועה בפיקודת הסמים ביחס לכמות הסם (סעיף 31(3) לפיקודת). ודוק: אין להבין מכך מבון שבעל מקרה ולא קשור למספר השיטלים יתר הנسبות שהוכחו, יש להסיק בהיעדר צוין אחר בכתב האישום, שמטרת הגידול היא לשימוש עצמו. ברוי שקיים מקרים בהם ניתן להסיק מהנסיבות (ובמיוחד מהכמות) את מטרת הגידול גם אם הדבר לא צוין כעובדה בכתב האישום, שכן מדובר בהליך לוגי של הסקת מסקנות (ברמת ההוכחה הנדרשת לשם קביעת נסיבת מחמירה (סעיף 40(ג) לחוק העונשין)) ולכן המסקנה היא פונקציה של הנسبות והעובדות שהוכחו (ראו בהשוואה: ע"פ 07/170 **ליור מטיס נ' מדינת ישראל** (19.11.2007); דנ"פ 10402/07 **מטיס נ' מדינת ישראל** (29.1.2008)). במקרה שלפניו, חרף שתיקת כתב האישום והיעדר ראיות בנוגע על ידי הנאשם, סברתי שלצורך קביעת מתחם הענישה ניתן להביא בחשבון שלמעשה חלק מהגידול נועד לשימושו האישי של הנאשם. מסקנה זו מתישבת היטב עם מספר המועט יחסית של השיטלים; העובדה שההנאים קיבל לאחר מכן אישור לצריכת קנabis רפואי; העובדה שלא הושקעו השקעות כספיות ממשמעות בגידול (וממדובר היה בדירה בה התגורר הנאשם); וכי השם הנוסף שהוחזק בדירה היה תוצר של הגידול.

10. **מדיניות הענישה:** מדיניות הענישה בעבירות של גידול וייצור סמים מסוכנים מקרה למקרה ותלויה בין היתר בסוג הסם, כמותו ובנסיבותיו של הנאשם (עבר פלילי, שיקום, תסוקיר חיובי וכיוצא'). עם זאת נקבע לא אחת שיש להחמיר עם אלו שגדלים סמים (ע"פ 17/5807 **דרחי ואח' נ' מדינת ישראל** (18.6.2018); ע"פ 2596/18 **כפר זנזרו נ' מדינת ישראל** (12.8.2018)). במקרים בהם הסם שגודלה הייתה ממשית הוטלו לרוב עוניימי מאסר בפועל, ובקרים רבים אף שלא בעבודות שירות (ראאה למשל רע"פ 3841/16 **יעקב מזרחי נ' מדינת ישראל** (16.5.2016); רע"פ 1787/15 **עמר נ' מדינת ישראל** (24.3.2015); רע"פ 7005/14 **ダン נ' מדינת ישראל** (30.11.2014)).

11. בעניינו, מדובר בגידול כמות קטנה יחסית של צמחים - 12 במספר. נסיבות אלו אינן מתאימות למתחמים שנקבעו ביחס לגידול סמים בכמויות מסחריות. לצורך בחינת מדיניות הענישה הנוגעת בעבירות דומות ניתן להפנות לפסקי הדין הבאים: רע"פ 314/16 **בן צבי נ' מדינת ישראל** (22.2.2016), בו הוחכר עונשו של הנאשם ל-10 חודשים מאסר, בשל גידול תשעה שתלי קנabis במשקל של 2.5 קילו; עפ"ג 62171-05-17 **אסתי חן נ' מדינת ישראל**

(10.7.2017), בו הוטלו על נאשם שגידל 19 שתילים 12 חודשים 2 חודשי מאסר. אצ"ן כי בית המשפט המחויז אישר במסגרת ערעור הנאשם את מתחם העונשה שקבע בית משפט השלום (8-20 חודשים; ת"פ 15-11-2014 **מדינת ישראל נ' תומר ראובני** (17.5.2016)), בו הורשע הנאשם בגידול סמים במשקל של 132 גרם ובחזקת סם מסוג קנבים שלא לשימוש עצמי במשקל של כ-170 גרם. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם את נסיבות העבירות נע בין עונש מאסר שנitin לשאת בו בעבודות שירות ועד 18 חודשים מאסר; עפ"ג 15-11-2013 **עורא נ' מדינת ישראל** (9.12.2015), בו גידל הנאשם חמישה שתילי קנבים שהגיעו למשקל של 1,200 גרם נטו. בית משפט השלום קבע מתחם שנע בין שישה חודשים מאסר בעבודות שירות לבין 18 חודשים מאסר, חריג מהמתחם מטעמי שיקום וקבע עונש של 45 ימי מאסר בעבודות שירות, וגזר הדין אושר בערעור; עפ"ג 10-08-2014 **דוד פרידמן נ' מדינת ישראל** (30.12.2010), בו הורשע הנאשם בהחזקת סם מסוג קנבים במשקל של כ-200 גרם, ובגידול 8 שתילי קנבים שמשקלם הכולל היה 308.54 גרם וכן החזקתו כלים המשמשים להכנת סם. חרף המלצה השירות המבחן, בית משפט השלום דחה את בקשה הנאשם להימנע מהרשעתו, וגזר עליו 5 חודשים מאסר שירותו בדרך של עבודות שירות, מאסרים על תנאי, פסילה על תנאי וצו מבוחן. ערעור הנאשם נדחה; עפ"ג 13-10-2014 **יבגנו סמנצקו נ' מדינת ישראל** (4.1.2014), בו הורשע הנאשם בעבודות גידול סמים והחזקת כלים להכנת סם שלא לצריכה עצמית. הנאשם גידל יחד עם אדם נוסף 3 שתילי סם מסוג קנבים במשקל 1,700 גרם וכן החזיקו כלים המשמשים להכנת סם. בית המשפט סטה לקולה מתחם העונש וגזר עליו 300 שעות של"צ, צו מבוחן ועונשים נלוויים. ערعرو נדחה; ת"פ 16-06-2013 **تبיעות צפת נ' חביבי** (17.7.2017), בו הורשע הנאשם בעבודות של גידול סמים והחזקת סמים שלא לצריכה עצמית. הנאשם החזיק ב- 8.08 גרם של סם מסוכן מסוג קנבים ו- 0.79 גרם של סם מסוכן מסוג חשיש. בנוסף, גידל הנאשם על גג ביתו 3 שתילי סם מסוג קנבים במשקל 210 גרם. בית המשפט דחה את עתירת הנאשם לביטול הרשעתו והוא נידון למאסר על תנאי, קנס, התחייבות ופסילה על תנאי; ת"פ 16-06-2014 **מדינת ישראל נ' שי אדרי** (16.7.2018), בו בוטלה הרשעתו של נאשם שנקבע שגידל שני שתילי קנבים והוטל עליו צו של"צ וUMBACH.

12. לאור כל זאת, אני בדעה כי מתחם העונשה ההולם את העבירה מושא עניינו נוע בין 6 חודשים בפועל, שניtin לשאת בעבודות שירות, ועד 18 חודשים בפועל.

קובעת עונשו של הנאשם

13. אקדמי ואומר כי לאחר עיון בתפקידו שירות המבחן ובחינת נסיבות המקירה בכללותו, באתי לכל מסקנה כי ראוי במקירה זה להעדיף את הפן השיקומי ולסתות בשל כך מתחם העונשה. אולם.

14. כדי, בהתאם לסעיף 40ד' לחוק העונשין, רשאי בית המשפט לחרוג לקולה מתחם העונשה שקבע, אם מצא כי "הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם". בעניין זה נקבע כי "על קוימו של פוטנציאלי זה, ניתן ללמוד, בין היתר, מעברו של הנאשם; משיתוף הפעולה שלו עם רשות החוק ועם שירות המבחן; ומקיומה של תמייה והtagיות משפחתיות לצדיו של הנאשם." (רע"פ 13/7683 **דוד פרלמן נ' מדינת ישראל** (23.2.2014); עפ"ג 17/6637 **אליזבט קריינדל נ' מדינת ישראל** (18.4.2018)). הנאשם הוא צעיר כבן 29 ונסיבות חייו אינן פשוטות. עברו הפלילי נקי ולאחר תאונת עבודה נקטע רצף חייו ולאחרונה הוא שולב בהליך שיקום תעסוקתי במסגרת המוסד לביטוח לאומי. ממכתבה של מנהלת מרכז השיקום עולה כי הוא שולב באופן משבע רצון, משקיע זמן רב

בשיקום וmbיע מוטיבציה גדולה לשינוי והתקדמות על אף מגבלותיו הבריאותיות (ענ' 2). שירות המבחן התרשם אף הוא שלנאים רצון אמיתי בשינוי חייו וכי הוא יכול להיות מהליך השיקום ובכך אף יפחית הסיכון להתנהגות עברינית בעתיד. לאור כך הומלץ על העמדתו בצו מבחן בצוירוף צו של"צ.

15. עדמה זו ראייה בעניין בהחלטת שירות המבחן הוא הגוף המקצועי האמון על שיקום נאשימים ועל הערצת הסיכומים לכך. קצין המבחן משמש כזרועו הארוכה של בית המשפט לעניין זה, ועל אף שאין הכרח לאמץ את המלצתו, ברוי כי להמלצת שירות המבחן משקל ממשי בובאו של בית המשפט לגוזר את דינו של הנאשם (ע"פ 3472/11 **פלוני נ' מדינת ישראל** (3.9.2012)). על חומרת העבירה במקורה זה אין חולק, ועמדתי לעיל על מדיניות הענישה הרואה בעבירותות כגון אלו. עם זאת, במקרים זה סברתי שאין זה נכון להטיל על הנאשם עונש מאסר כעתירת המאשמה, ولو בעבודות שירות. הנאשם אינו בעל דפוסי התנהגות עבריניים (לענין הימנעות מהטלת עונש מאסר בגין ביחס למי שאינו בעל דפוסי עבריניים מובהקים ראו ע"פ 4318-10-11 **מדינת ישראל נ' רפאלוב ואח'** (5.1.2012), חוות דעתו של כב' השופט (כתארו אז) שפירא). הוא צעיר ועברית נקי. בשנים האחרונות הוא מתמודד עם פציעה לאחר תאונת עבודה, בגיןה נקבעה לו נכות צמיתה. כו� הנאשם מחזיק ברישון ציריכת קנאביס מטעמים רפואיים. נסיבות אלו, על רקע מהות העבירה ונסיבותיה, כמו גם המלצת שירות המבחן, מביאות למסקנה לפיה עונש מאסר אינו הולם את נסיבות המקורה ונסיבות העוסקה. להשפעותיו השליליות של עונש מאסר אפנה לדברים שצווינו בדו"ח **הועדה הציבורית לבחינות מדיניות הענישה והטיפול בעברינים**, 2015 (המכונה "דו"ח ועדת דורנר") וכן לבג"ץ 1892/14 **אגודה לזכויות האדם בישראל ואח' נ' השר לבתוחן פנים ואח'** (13.6.2017), פסקה קכו' לפסק דין של המשנה לנשיאה רובינשטיין. לדיד, מסוכנותו של הנאשם כו� פחותה משמעותית מזה שהייתה בעת ביצוע העבירה ואף נתן זה תומך בהימנעות מהטלת עונש מאסר והעדפת הפן השיקומי. כמו כן, תמייחת בתהילך השיקום תסייע לנאשם ולהברה בעוד שعونש מאסר, ولو בעבודות שירות, עלול לקטוע מהלך זה (ע"פ 19-08-26985 **ארטיום שטנפר נ' מדינת ישראל** (21.11.2019)). עוד אציג שعونש מאסר (marsh) כעתירת המאשמה לא ניתן שילוב הנאשם בצו מבחן וראיתי בכך חשיבות לצורכי תמייחת בהליך השיקום. בכך דברים אלו אציג שבכונתי לקבוע תקופת מבחן ממושכת מזה עליה המליצה קצינית המבחן וזאת על מנת להבטיח רצף טיפול ארוך יותר. כן אציג שהנאשם אינו מס' את ההליך כתעת וככל שלא ישתף פעולה עם שירות המבחן, ובוודאי אם יעבור עבירה נוספת, יחדש ההליך נגדו והוא ישא בעונש ההולם את מעשו (עפ"ג 11-13-39953 **סבח נ' מדינת ישראל** (23.1.2014)). כן אציג שבכונתי להטיל על הנאשם צו של"צ בהיקף לא מבוטל המהווה ענישה קונקרטית, הגם שבבסיסה אפקט חינוכי-שיקומי. בכך יווצר לדידי תמהיל עונשי ראוי שיש בו להשיג את תכלית הענישה בצד שמירה על סיכון השיקום.

16. סיכומו של דבר, לאחר שבחןתי את מכלול השיקולים, הן לקולה והן לחומרה, אני מחייב לחרוג ממתחם הענישה ולהטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

א. **אני מעמיד את הנאשם בפיקוח שירות המבחן במשך 12 חודשים.** הסביר לנאשם בלשון פשוטה שעליו לקיים את הוראות השירות המבחן וכי הפרה של צו הפיקוח עלולה להוביל להפקעתו ולהטלת עונשים נוספים.

ב. מאסר על תנאי לתקופה של 4 חודשים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור במשך שנתיים כל עבירה על פקודת הסמים שהוא פשע.

ג. קנס בסך 4,000 ₪. הकנס ישולם בחמישת תשלומים שווים ורכזפים מיום 1.1.22 ובכל 1- לחודש שלאחריו. לא ישולם אחד התשלומים או יותר במועדו, תעמוד היתרתו לפירעון מיד.

ד. אני מחייב את הנאשם לבצע 250 שעות של"צ. שירות המבחן יגיש תכנית של"צ בתוקף 30 יום. מובהר לנאשם שעליו לבצע את הculo על פי הוראות שירות המבחן וכי אם לא יעשה כן ניתן יהיה להפקיע את הculo ולהטיל עליו עונישה נוספת.

בחולוף תקופת הערעור, ניתן להשמיד את המוצגים - הסמים והציוד הנלווה.

יש להציג את גזר הדין לשירות המבחן.

זכות ערעור בתוך 45 יום.

ניתן היום, י"ט כסלו תשפ"ב, 23 נובמבר 2021, במעמד הצדדים.